

“Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Türkiyə Respublikası Hökuməti arasında baytarlıq sahəsində əməkdaşlıq haqqında Saziş”in təsdiq edilməsi barədə

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 95-ci maddəsinin I hissəsinin 4-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

2024-cü il fevralın 19-da Ankara şəhərində imzalanmış “Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Türkiyə Respublikası Hökuməti arasında baytarlıq sahəsində əməkdaşlıq haqqında Saziş” təsdiq edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 23 aprel 2024-cü il
№ 1138-VIQ

Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Türkiyə Respublikası Hökuməti arasında baytarlıq sahəsində əməkdaşlıq haqqında

SAZİŞ

Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Türkiyə Respublikası Hökuməti (bundan sonra “Tərəflər” adlandırılacaq),

iki ölkə arasında baytarlıq sahəsində əməkdaşlığı inkişaf etdirmək və baytarlıq nəzarətində olan yüklərin qarşılıqlı ticarətinin və mübadiləsinin asanlaşdırılmasını təmin etmək məqsədilə, aşağıdakılar barədə razılığa gəldilər:

Maddə 1

Məqsəd

Tərəflər baytarlıq nəzarətində olan yüklərin idxal-ixracının asanlaşdırılmasında ikitərəfli əməkdaşlığın zəruriliyini qəbul edərək,

heyvan sağlamlığı və ictimai sağlamlığı qorumaq öhdəliklərini paylaşmaqla, yoluxucu heyvan xəstəliklərinin meydana gəlməsinin və yayılmasının qarşısını almaq məqsədilə əməkdaşlıq quraraq, beynəlxalq müqavilələrdən irəli gələn öhdəliklərini nəzərə alaraq, baytarlıq sahəsində əməkdaşlığın davam etdirilməsini, genişləndirilməsini və koordinasiyasını təmin edirlər.

Maddə 2

Səlahiyyətli qurumlar

Tərəflərin bu Sazişin müddəalarının həyata keçirilməsi üzrə səlahiyyətli qurumları aşağıdakılardır:

Azərbaycan Respublikası Hökuməti adından Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi;
Türkiyə Respublikası Hökuməti adından Kənd Təsərrüfatı və Meşəçilik Nazirliyi.
Səlahiyyətli qurumlarda dəyişiklik olduqda Tərəflər diplomatik kanallarla bir-birilərinə yazılı bildiriş göndərirlər.

Maddə 3

Yüklərin təsnifatı və təsviri

Bu Sazişdə “baytarlıq nəzarətində olan yüklər”in təsnifatı aşağıdakı kimidir:

- heyvanlar:

- dırnaqlılar (at, ulaq, qatır, mal-qara, qoyun, keçi, donuz, dəvə və s.);
- vəhşi heyvanlar;
- ev gəmiriciləri və vəhşi gəmiricilər (dovşan, çöl dovşanı, siçan, qvineya donuzu və s.);
- ev quşları (toyuq, hind toyuğu, qaz, ördək, firəng toyuğu və s.);
- dekorativ quşlar (qırqovul, kəklik, meşə xoruzu, göyərçin və s.);
- ekzotik quş və heyvanlar (tutuquşu, meymun və s.);
- arı;

- balıqlar, ilbizlər, xərçəngkimilər, digər onurğasızlar, su tısbağaları, qurbağalar və digər su bioresursları;

- ipəkqurdu.

- **heyvan mənşəli məhsullar:** ət, süd, yumurta, bal kimi insan istehlakı üçün yararlı olan məhsullar və onlardan emal yolu ilə əldə edilən məhsullar;

- **heyvan mənşəli xammallar:** gön, dəri, yun, lələk, tük, qıl, sümük, buynuz, dırnaq, qida və yem üçün yararlı olmayan heyvan mənşəli digər məhsullar və baytarlıq konfiskatları;

- baytarlıq preparatları;

a) yalnız heyvan xəstəliklərinin qarşısının alınması, diaqnostikası, müalicəsi və heyvanların məhsuldarlığının artırılması üçün istifadə olunan baytarlıq məqsədləri üçün immunobioloji, bioloji, bitki, kimyəvi və kimya-əczaçılıq mənşəli maddələr;

b) kosmetik, içməli su üçün xlor neytrallaşdırıcıları, heyvan tullantıları üçün nəm və qoxu

tənzimləyiciləri, akvariumlar üçün yaşayış mühitini yaxşılaşdıran məhsullar kimi qeyri-tibbi məhsullar.

Maddə 4 **Əməkdaşlıq sahələri**

Tərəflər dövlətlərinin milli qanunvericilikləri çərçivəsində aşağıdakı sahələrdə əməkdaşlıq edirlər:

a) baytarlıq nəzarətində olan yüklərin idxalı, ixracı və tranziti zamanı xəstəliklərin yayılmasının və heyvanların təhlükəli yoluxucu xəstəliklərə yoluxmasının qarşısının alınması üzrə zəruri tədbirlərin təkmilləşdirilməsi üçün məlumat və təcrübə mübadiləsi;

b) baytarlıq sertifikatlarının ekvivalentlik prinsipinə uyğun olaraq qarşılıqlı tanınması və dəyişikliklər barədə məlumat verilməsi;

c) Ümumdünya Heyvan Sağlamlığı Təşkilatı (ÜHST) və digər əlaqədar strukturlar çərçivəsində əməkdaşlıq proqramlarının həyata keçirilməsi və ölkədə yaranan, yaxud yarana biləcək epizootik vəziyyət barədə məlumat mübadiləsi;

d) qarşılıqlı maraqlardan irəli gələn problemlərin tədqiqi və araşdırılması ilə məşğul olan elmi tədqiqat institutları, diaqnostik və analitik laboratoriyalarla əməkdaşlığın həyata keçirilməsi;

e) Tərəflərin dövlətlərinin milli qanunvericiliklərinə və beynəlxalq standartlara uyğun olaraq baytarlıq nəzarətində olan yüklərin idxalı, ixracı və təkrar ixracı üzrə əməkdaşlıq etməklə qarşılıqlı ticarətin təşviq edilməsi;

f) Tərəflərin dövlətlərinin milli qanunvericiliklərinə əsasən qida zəncirinin bütün mərhələlərində baytarlıq nəzarətində olan yüklərin təhlükəsizliyinin təmin olunması üzrə əməkdaşlıq edilməsi;

g) baytarlıq sahəsində təcrübə mübadiləsinin aparılması;

h) Tərəflərin dövlətlərinin milli qanunvericiliyinə əsasən baytarlıq nəzarətində olan yüklərin idxalı və ixracı ilə bağlı qadağalar və məhdudiyətlər barədə əvvəlcədən məlumat mübadiləsinin aparılması;

i) baytarlıq preparatlarının istehsalı, lisenziyalaşdırılması, yoxlanılması və nəzarəti məsələlərində əməkdaşlıq edilməsi.

Maddə 5 **Öhdəliklər**

Tərəflərin səlahiyyətli qurumları baytarlıq sahəsində mövcud problemlərlə bağlı aşağıdakı öhdəlikləri üzərinə götürür:

a) Ümumdünya Heyvan Sağlamlığı Təşkilatının təlimatları və tövsiyələrinə uyğun olaraq, xəstəliklərin yayılmasının qarşısının alınması və aradan qaldırılması üçün tədbirlər görmək;

b) baytarlıq sertifikatlarına yalnız qarşılıqlı razılıq əsasında və Ümumdünya Heyvan Sağlamlığı Təşkilatının tövsiyələrinə uyğun dəyişiklik və əlavələr etmək;

c) diaqnostika, analitik laboratoriyalar və müvafiq elmi tədqiqat institutları arasında əməkdaşlığı təşviq etmək;

d) heyvan mənşəli məhsulların qida təhlükəsizliyi və baytarlıq nəzarəti sistemi üzrə elmi araşdırmaları təşviq etmək;

e) baytarlıq preparatları ilə bağlı yoxlamaların və onlara dair qeydiyyat sənədlərinin qarşılıqlı tanınması məsələsində razılığa nail olmaq üçün əməkdaşlığı təşviq etmək;

f) baytarlıq nəzarətində olan yükləri ixrac edən müəssisələrdə keyfiyyət və təhlükəsizlik sistemlərinin tətbiqinin təmin edilməsini, bu müəssisələrin qeydiyyatına alınmasını və müvafiq təsdiqedicilərin sənədlərinin verilməsini təmin etmək;

g) müvafiq təsdiq sənədi olmayan müəssisələrin məhsullarını ixrac etməsinə icazə verməmək.

Maddə 6 **Dövlət baytarlıq nəzarətinin tətbiqi və risklərin qiymətləndirilməsi**

Tərəflər öz fəaliyyətlərində risklərin qiymətləndirilməsinə əsaslanan yanaşmanı rəhbər tuturlar. Baytarlıq nəzarətində olan yüklər üzərində dövlət nəzarətinin təmin edilməsi ilə əlaqədar Tərəflərin yoxlama və sertifikatlaşdırma tələbləri təcrübədə risklərin mümkün maksimum dərəcədə qiymətləndirilməsinə əsaslanır.

İdxal zamanı baytarlıq nəzarətində olan yüklərin yoxlama növləri və yoxlamaların aparılma tezliyi, həmçinin rəsmiləşdirmə prosedurları risklərin qiymətləndirilməsinə əsaslanan yanaşmanı əks etdirir.

Tərəflər idxal və ixrac zamanı baytarlıq nəzarətində olan yüklərin təhlükəsizliyini və yararlılığını təmin etmək üçün məhsulun daşdığı risk səviyyəsinə uyğun olaraq təhlil aparırlar.

Tərəflər ixrac edilən baytarlıq nəzarətində olan yüklərin təhlükəsizliyinə zəmanət verən baytarlıq sertifikatlarını təqdim edirlər.

Tərəflərin dövlətlərinin milli qanunvericiliklərinə əsasən, ixrac olunan baytarlıq nəzarətində olan yüklərin sertifikatlaşdırılması üçün başlıca olaraq Tərəflərin dövlətlərinin qüvvədə olan qanunvericilik aktları və standartları əsas götürülür.

İdxal olunan baytarlıq nəzarətində olan yüklər Tərəflərin dövlətlərinin qüvvədə olan qanunvericilik və standartlarının xüsusi şərtləri çərçivəsində olmadığı hallarda, Tərəflər sənədləşdirmə (və digər zəmanətlər) üçün əsas kimi Kodeks Alimentarius Komissiyası (Codex) və

Ümumdünya Heyvan Sağlamlığı Təşkilatı standartlarına, təlimatlarına və tövsiyələrinə istinad edə bilirlər.

Tərəflər ixrac ediləcək baytarlıq nəzarətində olan yüklərə münasibətdə milli qanunvericilik aktları barədə məlumat mübadiləsi həyata keçirirlər.

Tərəflər idxal tələblərinə və/və ya şərtlərinə hər hansı dəyişiklik etdikdə bir-birilərini məlumatlandırirlar.

Tərəflər baytarlıq nəzarətində olan yüklərin təhlükəsizliyinə dair risklərin azaldılması üçün ən təsirli və səmərəli vasitələrin əksər hallarda mənşə ölkəsində ilkin istehsal və emal zamanı nəzarət tədbirlərinin tətbiqi ilə əldə edildiyini nəzərə alaraq, qida zənciri boyunca heyvan və heyvan mənşəli məhsulların təhlükəsizliyini təmin etmək öhdəliyini üzərinə götürürlər.

Maddə 7

Texniki icra mexanizmi

İdxalçı Tərəf baytarlıq nəzarətində olan yükləri ixrac edən müəssisələrin tələblərə cavab verdiyinə əmin olmaq üçün ixracatçı Tərəfdən müvafiq bütün sənədləri tələb etmək hüququna malik olur.

Tərəflər idxal edilən baytarlıq nəzarətində olan yüklərin istehsal prosesini yerində yoxlamaq və keyfiyyətə nəzarət sistemini görmək üçün yüksək riskli obyektlərə (patogen mikroorqanizmlərin inkişafı üçün əlverişli şərait olaraq qəbul edilə bilən qida məhsullarının ilkin istehsalı, istehsalı və emalı ilə məşğul olan müəssisələr) səfər etmək hüququna malik olurlar. İxrac edən Tərəf belə səfərləri əlaqələndirir.

İxracatçı Tərəf idxalçı Tərəfin tələblərinin yerinə yetirilməsini təmin edən baytarlıq sertifikatlarını əlavə edir.

İdxalçı Tərəf ölkə ərazisini xaricdən yoluxa biləcək xəstəliklərdən qorumaq məqsədilə idxal olunmuş bütün yükləri milli qanunvericiliyində nəzərdə tutulmuş qaydada yoxlamaq hüququnu özündə saxlayır. Buraya sənədlərin yoxlanılması, fiziki yoxlama, nümunə götürmə, müvəqqəti saxlama və digər tədbirlər daxildir.

Tərəflər idxal zamanı uyğunsuzluq olduğu halda və milli qanunvericiliyin tələblərinə riayət edilmədiyi təqdirdə, yüklərin qəbulundan imtina etmək hüququnu özündə saxlayır.

Maddə 8

Xərclər

Baytarlıq nəzarətində olan yüklərin yoxlanılması və sənədləşdirilməsi ilə bağlı xərclər idxalçı Tərəfin milli qanunvericiliyinə əsasən yük sahibi tərəfindən ödənilir.

Maddə 9

İşçi görüşlər

Tərəflər bu Sazişin müddəalarının icrası ilə əlaqədar zərurət yarandıqda iki ildə bir dəfədən az olmamaqla Tərəflərdən birinin dövlətinin ərazisində və ya onlayn rəqəmsal platformadan istifadə edərək virtual formatda işçi görüşlər təşkil edə bilirlər.

Görüşlərin yeri, tarixi və gündəliyi Tərəflərin səlahiyyətli qurumları tərəfindən müəyyən edilir.

Görüşlərin təşkilati xərcləri qəbul edən Tərəfin səlahiyyətli qurumları tərəfindən ödənilir.

Tərəflər özünün nəqliyyat və gündəlik xərclərini ödəyirlər.

Maddə 10

Fikir ayrılıqlarının həlli

Bu Sazişin müddəalarının təfsiri və ya tətbiqi ilə bağlı hər hansı fikir ayrılığı Tərəflər arasında danışıqlar və məsləhətləşmələr vasitəsilə dostcasına həll edilir.

Tərəflər fikir ayrılıqlarının həlli üçün Kodeks Alimentarius Komissiyası və Ümumdünya Heyvan Sağlamlığı Təşkilatının tövsiyələrindən və təlimatlarından faydalanırlar.

Maddə 11

Digər beynəlxalq müqavilələrdən irəli gələn hüquq və öhdəliklər

Bu Sazişin müddəaları Tərəflərin dövlətlərinin tərəf olduğu digər beynəlxalq müqavilələrdən irəli gələn hüquq və öhdəliklərinə təsir etmir.

Maddə 12

Dəyişikliklər

Bu Sazişə Tərəflərin qarşılıqlı yazılı razılığı əsasında dəyişikliklər edilə bilər. Edilən dəyişikliklər bu Sazişin ayrılmaz tərkib hissəsini təşkil edir və 13-cü maddəsinin müddəalarına uyğun olaraq qüvvəyə minən ayrıca protokollar formasında rəsmiləşdirilir.

Maddə 13

Qüvvəyəminmə, müddət və ləğvetmə

Bu Saziş Tərəflərin Sazişin qüvvəyə minməsi üçün zəruri olan dövlətdaxili prosedurlarının yerinə yetirildiyi barədə diplomatik kanallar vasitəsilə sonuncu yazılı bildirişinin alındığı tarixdən qüvvəyə minir.

Bu Saziş müddətsiz olaraq qüvvədə qalır. Tərəflərdən biri, istənilən vaxt digər Tərəfə Sazişi ləğvetmə niyyəti barədə diplomatik kanallar vasitəsilə yazılı olaraq məlumat verə bilər. Ləğvetmə qeyd olunan bildirişin alınmasından 6 (altı) ay sonra qüvvəyə minir.

Bu Sazişin ləğv edilməsi Tərəflər arasında başqa cür razılaşdırılmadığı təqdirdə, bu Sazişə əsasən başlanılmış layihələrin və proqramların həyata keçirilməsinə təsir göstərmir.

Bu Sazişin qüvvəyə minməsi ilə 2005-ci il 30 iyun tarixində Bakı şəhərində imzalanmış "Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Türkiyə Respublikası Hökuməti arasında baytarlıq sahəsində əməkdaşlıq haqqında" Saziş qüvvədən düşür.

Bu Saziş Ankara şəhərində 19 fevral 2024-cü il tarixində, Azərbaycan və türk dillərində, iki əsl nüsxədə, bütün mətnlər bərabər autentik olmaqla imzalanmışdır.

Azərbaycan Respublikası
Hökuməti adından
(imza)

Türkiyə Respublikası
Hökuməti adından
(imza)